

U S N E S E N Í

Krajský soud v Plzni rozhodl ve veřejném zasedání konaném dne 22.6.2016 **t a k t o :**

Odvolání státního zástupce Okresního státního zastupitelství Plzeň-jih proti rozsudku Okresního soudu Plzeň-jih ze dne 20.4.2016 č.j. 1T 5/2015 - 318 **se** podle § 256 trestního řádu **zamítá.**

O d ů v o d n ě n í

Napadeným rozsudkem byl obžalovaný M■■■■ K■■■■ dle § 226 písm. b) trestního řádu zproštěn obžaloby, kterou mu bylo kladeno za vinu, že dne 9.2.2014 v době kolem 02.30 hod. v obci Blovice, okr. Plzeň-jih, v Tyršově ulici na chodbě diskotéky „Bronx“ po předchozí rozeprě fyzicky napadl F■■■■ C■■■■, se kterým smýkal po chodbě, udeřil jej pěstí do obličeje, a následně velkou silou jej kopl do levé nohy do míst nad kotník, následkem toho jmenovaný ztratil rovnováhu a upadl v rotaci na levou dolní končetinu, kterou si tzv. „přisedl“, čímž utrpěl luxační trimaleolární zlomeninu levého hlezna, tedy zlomeninu zahrnující postižení dolní části holenní kosti, dolní části kosti lýtkové spolu s odlomením kotníků, poraněním vazů a částečným úrazovým vysunutím kloubních ploch v hlezenním kloubu, v důsledku čehož je v pracovní neschopnosti od 9.2.2014 dosud, když podstatně omezen v obvyklém způsobu života byl nejméně od 9.2.2014 do 10.6.2014. V adhezním řízení byli poškození Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR, Regionální pobočka Plzeň a F■■■■ C■■■■ odkázáni s nároky na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních dle ustanovení § 229 odst. 3 trestního řádu.

Proti tomuto rozsudku si v zákonné lhůtě podal státní zástupce Okresního státního zastupitelství Plzeň-jih odvolání, které zaměřil proti zprošťujícímu výroku i proti výroku o náhradě škody. V odůvodnění podaného odvolání odvolatel především zpochybnil věrohodnost výpovědi obžalovaného s tím, že naopak poškozený C■■■■ po celou dobu setrval na své původní výpovědi. Pokud jde o jednání v nutné obraně, odvolatel se domnívá, že u obžalovaného nelze spatřovat v daném okamžiku obavu či strach z jednání poškozeného a to tím spíše, že věděl, že poškozený je pod vlivem alkoholu, že má sám problémy se stabilitou a tudíž musel vidět, že v tomto směru není schopen jej výraznějším způsobem napadnout. Státní zástupce má naopak za to, že obžalovaný jednal pod vlivem nezvládnutých emocí poté, co jej poškozený nazval „prcálkem“. Odvolatel hodnotí obhajobu obžalovaného jako ryze účelovou a s ohledem na výše uvedenou argumentaci usuzuje, že nešlo ani o tzv. putativní obranu, jejíž podstatou je, že pachatel mylně předpokládá útok na zájem chráněný trestním zákoníkem. Podle odvolatel obžalovaný doznal, že poškozeného udeřil a dále se o něj nestaral a z místa odešel. Je třeba usuzovat, že byl srozuměn s tím, že poškozenému svým jednáním ublíží na zdraví a tímto jednáním ve svém důsledku způsobil těžkou újmu, jak vyplývá

z hodnocení zranění uvedeného ve znaleckém posudku z oboru zdravotnictví, odvětví soudní lékařství. Ze soudně lékařského hlediska vznik mechanismu zranění tak, jak jej uvádí poškozený, lze dle znalce objektivně připustit. Znalec podtrhl, že na vzniku zranění měl rozhodující podíl pád poškozeného s přisednutím levé dolní končetiny. Závěrem podaného odvolání odvolatel shrnuje, že na rozdíl od předchozího rozsudku bylo jednostranně vycházeno z verze obžalovaného, nebylo reagováno na rozpory shora uvedené a proto se navrhuje, aby krajský soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k novému projednání a rozhodnutí.

Krajský soud v Plzni z podnětu řádně a včas podaného odvolání přezkoumal v intencích ustanovení § 254 trestního řádu zákonnost a odůvodněnost obou výroků napadeného rozsudku, jakož i správnost předcházejícího řízení, přičemž vycházel zejména z konkrétně uplatněných námitek odvolatele. Na základě tohoto postupu dospěl Krajský soud v Plzni k následujícím zjištěním a závěrům.

Především je třeba připomenout, že krajský soud rozhodoval v dané trestní věci již dne 16.12.2015, kdy usnesením k odvolání obžalovaného zrušil rozsudek Okresního soudu Plzeň-jih ze dne 14.9.2015 a věc vrátil soudu prvního stupně k novému projednání a rozhodnutí. V důvodech kasačního usnesení odvolací soud zdůraznil, že z odůvodnění napadeného rozhodnutí není jednoznačně patrné, na podkladě jakých důkazů okresní soud dospěl ke skutkovým a právním závěrům obsaženým ve výroku rozsudku. V této souvislosti bylo připomenuto, že interpretace výpovědi obžalovaného není zcela přesná, soud se nedostatečně vyrovnal s rozpory mezi jednotlivými důkazy a odůvodnění napadeného rozhodnutí proto neodpovídá požadavkům ustanovení § 125 odst. 1 trestního řádu. Odvolací soud proto v citovaném zrušovacím usnesení okresnímu soudu uložil, aby důkazní situaci podrobněji vyhodnotil a jednoznačně uvedl, na základě jakého důkazu má za prokázané jednotlivé části skutkového děje. Konkrétně bylo uloženo vyrovnat se důsledně s otázkou věrohodnosti jednotlivých výpovědí a podrobněji také reagovat na námitku obhajoby, že obžalovaný jednal v nutné obraně. Okresní soud by měl vysvětlit, na podkladě jakých důkazů dospěl k závěru, že poškozený proti obžalovanému „bezcílně napřáhl ruku“ včetně toho, zda následné jednání obžalovaného nemohlo být tzv. putativní obranou, tedy reakcí na domnělý útok. V dané souvislosti bylo okresnímu soudu také uloženo, aby se pokusil o doplnění dokazování výsledkem obžalovaného s cílem zjistit subjektivní pocity obžalovaného v době, kdy se na daném místě setkal s poškozeným. Konečně bylo soudu prvního stupně uloženo, aby se v řízení po zrušení původního rozhodnutí zabýval i námitkou obžalovaného spočívající v údajném porušování léčebného režimu poškozeným a to v souvislosti s řešením nároku poškozeného na náhradu škody.

V obecné rovině je třeba konstatovat, že soud prvního stupně v řízení po zrušení původního rozsudku bezezbytku akceptoval veškeré pokyny a stanoviska odvolacího soudu a ve smyslu ustanovení § 264 odst. 1 trestního řádu provedl veškeré odvolacím soudem nařízené úkony a doplnění důkazního řízení. V hlavních líčeních konaných ve dne 21.3.2016 a 20.4.2016 doplnil důkazní řízení o nový výsledek obžalovaného a výsledek svědkyně V ■■■■■ M ■■■■■, ■■■■■. Tyto důkazy následně uvážil, jak to vyplývá z odůvodnění napadeného rozsudku, v kontextu dříve již provedeného dokazování, přičemž veškeré důkazy hodnotil jednotlivě i v souhrnu a v souladu se svým vnitřním přesvědčením (ustanovení § 2 odst. 6 trestního řádu). Tímto zákonným způsobem nalézací soud zjistil skutkový stav věci bez důvodných pochybností a v nezbytném rozsahu, jak předpokládá ustanovení § 2 odst. 5 trestního řádu. Správné skutkové a právní závěry náležitě promítl do

výrokové části napadeného rozsudku a v souladu s ustanovením § 125 odst. 1 trestního řádu i do jeho odůvodnění, s nímž se odvolací soud bezvýhradně ztotožňuje a v zájmu stručnosti proto postačí na toto podrobné a přesvědčivé odůvodnění odkázat.

Ke konkrétním námitkám odvolatele je nutno především vysvětlit, že za situace, kdy soud prvního stupně v napadeném rozsudku uvážil veškeré rozhodné skutečnosti (narozdíl od původního rozhodnutí) a veškeré provedené důkazy hodnotil zákonným způsobem a v souladu s principy formální logiky, nemůže odvolací soud výstupy z takového hodnocení důkazů zpochybnit již jen s ohledem na ustanovení § 263 odst. 7 trestního řádu, v němž je zakotvena vázanost odvolacího soudu hodnocením důkazů ze strany soudu prvního stupně za předpokladu, že v odvolacím řízení nebyly důkazy nově či znovu provedeny, což se v daném případě nestalo. Jde o konkrétní projekci zásad ústnosti a bezprostřednosti v oblasti hodnocení důkazů v odvolacím řízení trestním. Jestliže totiž odvolací soud důkazy, a zejména výpovědi svědků či obžalovaného, sám neprovádí, nemůže získat bezprostřední dojem z takovýchto důkazů jako důležitý atribut pro vyhodnocení jejich specifické věrohodnosti.

Dlužno připomenout, že nalézací soud v napadeném rozsudku vysvětlil, proč vychází z verze obžalovaného, přičemž případně připomněl, že odlišnou verzi poškozeného vylučuje nejen výpověď svědka L■■■■■, ale i nepochybně objektivní závěry znaleckého posudku MUDr. Hynka Řehulky, znalce z oboru zdravotnictví, odvětví soudní lékařství (blíže viz str. 4-7 napadeného rozsudku). Soud prvního stupně se také důsledně vyrovnal s otázkou aplikace ustanovení § 29 odst. 1 trestního zákoníku (str. 7 – 8 napadeného rozsudku) a dospěl k logickému závěru, že byly splněny veškeré zákonné podmínky pro uplatnění uvedeného zákonného institutu. Správně připomněl, že na základě výchozí skutkové situace tempore criminis (v době činu) byl obžalovaný vystaven hrozícímu útoku ze strany poškozeného, neboť poškozený, který inicioval již předchozí vzájemný fyzický konflikt, napřáhl směrem k obžalovanému ruce sevřené v pěst, přičemž správně byla zohledněna i rozdílná fyzická konstituce obou aktérů incidentu, neboť poškozený je minimálně o 20 cm vyšší a o několik desítek kilogramů těžší. Vzhledem k naměřené hladině alkoholu v krvi poškozeného (1,6 promile) nelze přitom předjímat, že by poškozený z důvodu silné podnapilosti nebyl fyzického útoku schopen. Proto také okresní soud správně nevyhodnotil jednání obžalovaného (úder pěstí) jako tzv. obranu putativní. Je zcela nerozhodné, že obžalovaný nevyužil možnosti vyhnout se útoku poškozeného, neboť z hlediska naplnění zákonných podmínek nutné obrany není vyžadována povinnost hledat zástupné řešení (princip subsidiarity). Právě zjištění, že obžalovaný po jediném úderu pěstí již ve svém jednání vůči poškozenému nepokračoval, svědčí závěru, že obžalovaný nevybočil z jednání v nutné obraně ani ve smyslu tzv. intenzivního excesu, neboli fyzicky atakoval poškozeného pouze v době, kdy útok z jeho strany trval. Soud prvního stupně také velmi správně poukázal na rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky 5 Tdo 1283/2014, v němž se zdůrazňuje nutnost subjektivního vnímání podmínek nutné obrany z hlediska představ osoby, která se brání. Soud prvního stupně se v odůvodnění napadeného rozhodnutí vyrovnal i se zásadou proporcionality, která je v případě institutu nutné obrany pojímána tak, že obrana nesmí být **zcela zjevně nepřiměřená** povaze útoku. Za situace, kdy poškozený na hrozící úder pěstí odpověděl úderem pěstí, je i tato zákonná podmínka jednání v nutné obraně evidentně splněna.

Na základě všech shora uvedených zjištění a úvah shledal krajský soud napadený rozsudek ve zprošťujícím výroku správným a zákonným a protože následně uplatněný postup v otázce náhrady škody, tedy odkaz poškozených na řízení ve věci občanskoprávních, je již

postupem ze zákona obligatorním, rozhodl zamítnout odvolání státního zástupce Okresního státního zastupitelství Plzeň-jih jako nedůvodné dle § 256 trestního řádu.

Poučení: I. Proti tomuto rozhodnutí není přípustný další řádný opravný prostředek.

II. Proti tomuto rozhodnutí může podat dovolání nejvyšší státní zástupce na návrh krajského nebo vrchního státního zástupce, anebo i bez takového návrhu pro nesprávnost kteréhokoliv výroku, a to ve prospěch i v neprospěch obžalovaného, jakož i obžalovaný pro nesprávnost výroku rozhodnutí soudu, který se ho bezprostředně dotýká. Obžalovaný tak může učinit pouze prostřednictvím obhájce. Podání obžalovaného, které by nebylo učiněno prostřednictvím obhájce, se nepovažuje za dovolání, byť by takto bylo označeno. Dovolání se podává u soudu, který rozhodl ve věci v prvním stupni, do dvou měsíců od doručení rozhodnutí, proti kterému dovolání směřuje. O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud. V dovolání musí být vedle obecných náležitostí (§ 59 odst. 3 tr. řádu) podání uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok, v jakém rozsahu, i z jakých důvodů napadá a čeho se dovolatel domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí dovolacího soudu s odkazem na zákonné ustanovení § 265b odst. 1 písm. a) až l) tr. řádu, o které se dovolání opírá. Nejvyšší státní zástupce je povinen v dovolání uvést, zda je podává ve prospěch nebo v neprospěch obžalovaného. Rozsah, v němž je rozhodnutí dovoláním napadáno, a důvody dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání.

V Plzni 22.06.2016

JUDr. Milan Suk, v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Vendula Jučová